

Dagtilbud

Aabenraa
Kommune

Retningslinjer for sprogvurdering og sprogstimulering

August 2023

Retningslinjer for sprogvurdering og sprogstimulering

Sproglige kompetencer grundlægges tidligt i livet - de har ikke kun betydning for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse – sproglige kompetencer kan også have betydning for børnenes fremtidige skolegang og uddannelsesmuligheder.

Ifølge dagtilbudslovens §11 har kommunalbestyrelsen ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

Ifølge §11 stk.7 har Kommunalbestyrelsen ansvaret for, at der gives sprogstimulering til børn, som på baggrund af en sprogvurdering efter stk. 1, 2 og 4 vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter.

I Aabenraa Kommune sprogvurderes alle 3 årige og 5 årige, som er indskrevet i et dagtilbud.

Det betyder, at alle 3 årige, som er indskrevet i et dagtilbud, vil blive sprogvurderet i perioden mellem de er 2,10 år og 3,4 år og, at alle 5 årige vil blive sprogvurderet i perioden mellem september og december, året inden de skal starte i skole jf.

"Overgang og sammenhæng mellem dagtilbud og skole". Sprogvurderingen skal udføres af en pædagogisk uddannet medarbejder.

I Aabenraa Kommunes dagtilbud anvendes sprogvurderingsmaterialerne "Sprog 2 år" og "Sprogvurdering 3-6", som begge er udviklet for Børne- og Undervisningsministeriet.

"Sprog 2 år" anvendes til børn mellem 22 og 30 måneder, hvis det vurderes, at der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for en særlig tilrettelagt sprogstimulering.

Med sprogvurderingsmaterialet vurderes det enkelte barns talesproglige færdigheder samt før-skriftlige færdigheder ved hjælp af en række deltest. På baggrund af barnets besvarelser udregnes en score for de enkelte deltest og en samlet score for hhv. talesproglige færdigheder og før-skriftlige færdigheder. På basis af disse scorer bliver barnet placeret i en af flg. indsatsgrupper:

Generel indsats, Fokuseret indsats eller Særlig indsats.

NB: Det anbefales, at man som fagperson fokuserer på resultaterne af de enkelte deltest – og ikke kun på barnets samlede score og indplacering, da barnet kan blive placeret i flere forskellige indsatsgrupper inden for de enkelte deltest.

Generel indsats: For børn, der på baggrund af resultatet fra sprogvurderingen, placeres i Generel indsats, i alle deltest, betyder det, at dagtilbuddet med afsæt i resultaterne af de enkelte deltest igangsætter tiltag, som kan understøtte en fortsat progression i barnets sproglige udvikling.

Fokuseret indsats: For børn, der på baggrund af resultatet fra sprogvurderingen, placeres i Fokuseret indsats, i en eller flere deltest, betyder det, at dagtilbuddet udarbejder en handleplan for, hvordan sprogstimuleringsindsatsen skal foregå i dagtilbuddet.

Det anbefales, at dagtilbuddet følger op med en ny sprogvurdering, der kan vurdere, om de igangsatte tiltag har effekt, og om der er progression i barnets sproglige udvikling.

Der skal som minimum gå 4-6 måneder, før barnet genvurderes, for at den indsats, der igangsættes, kan nå at virke.

Dagtilbuddet kan kontakte Tale-hørekonsulenterne ved PPR og/eller Tosprogsteamet ved behov for råd og vejledning.

Særlig indsats: For børn, der på baggrund af resultatet fra sprogvurderingen, placeres i Særlig indsats, i en eller flere deltest, betyder det, at dagtilbuddet udarbejder en handleplan for sprogstimuleringsindsatsen i dagtilbuddet. Derudover skal dagtilbuddet tage kontakt til Tale-hørekonsulenterne ved PPR og/eller Tosprogsteamet, og i samarbejde hermed igangsætte og tilrettelægge den fremadrettede indsats.

Det anbefales, at dagtilbuddet følger op med en ny sprogvurdering, der kan vurdere, om de igangsatte tiltag har effekt, og om der er progression i barnets sproglige udvikling.

Ikke placeret: Hvis et barn ikke kan besvare min. en tredjedel af spørgsmålene i en deltest bliver der ikke beregnet en score for den pågældende deltest – og barnet vil registreres som 'ikke placeret' (= grå farve i resultatskemaet) i den pågældende deltest.

For børn, der på baggrund af en gennemført sprogvurdering ikke kan opnå en score gælder samme retningslinjer, som for børn, der placeres i Særlig indsats.

OBS: I Hjernen & Hjertet er det muligt under 'Fokuspunkter' at udarbejde en handleplan (SMTTE model) for den individuelle sprogstimuleringsindsats.

Samarbejde med forældrene om børns læring

Ifølge dagtilbudsloven skal dagtilbuddet i samarbejde med forældrene understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Forældrene er en vigtig ressource for barnets kommunikative og sproglige udvikling, og skal jf. dagtilbudsloven §11 stk. 10 inddrages i forbindelse med sprogvurdering og sprogstimulering. Dagtilbuddet skal oplyse forældrene om, at deres barn sprogvurderes og efterfølgende orientere forældrene om resultatet af sprogvurderingen, eventuelle sprogunderstøttende tiltag – samt give forældrene vejledning i, hvordan de kan understøtte deres barns sproglige udvikling hjemme.

OBS: Hvis et barn, placeret i Særlig indsats, udmeldes af dagtilbuddet – og ikke indmeldes i et nyt dagtilbud skal dagtilbuddet, barnet udmeldes af, informere forældrene om pligten til at modtage sprogstimulering jf. Dagtilbudsloven.

Dagtilbudslederen skal endvidere informere forvaltningen om barnets udmeldelse via dagtilbud@aabenraa.dk

Hvis et barn, med behov for en sprogstimuleringsindsats, har fravær følges 'Fremmødeprocedure i dagtilbud'.

Pædagogiske læringsmiljøer

Resultaterne, fra de gennemførte sprogvurderinger, skal ligeledes anvendes til at udvikle og kvalificere den pædagogiske praksis ved at danne grundlag for løbende analyse af, og systematisk refleksion over sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer og børnenes kommunikative og sproglige udvikling – jf. de pædagogiske mål for læreplanstemmet kommunikation og sprog.

OBS: I Hjernen & Hjertet er det muligt under 'Udviklingsplaner' at udarbejde en handleplan (SMTTE model) for en børnegruppe.

TIL INSPIRATION

Ved tvivl om, hvorvidt et barn har forsinket sprogudvikling eller sproglige vanskeligheder, kan der i en periode på op til 8 uger gennemføres en fokuseret sproglig indsats, som understøttes af hele personalegruppen. En fokuseret sproglig indsats kan bestå af flg. elementer:

- *Mindst to ugentlige og målrettede sprogaktiviteter i mindre grupper*
- *Specifikke strategier bruges sammen med barnet i alle hverdagsituationer f.eks. sætte ord på handlinger*
- *Stil simple spørgsmål med stilladsering*
- *Vises tegn på sproglig udvikling => fortsæt den fokuserede indsats*
- *Vises der ikke tegn på sproglig udvikling => PPR kontaktes.*

Vises tegn på sproglig udvikling fortsættes den fokuserede indsats og effekten vurderes løbende.

Vises der ikke tegn på sproglig udvikling kontaktes PPR.